

RIKSDAGENS SVAR 123/2007 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om Europeiska skolan i Helsingfors

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om Europeiska skolan i Helsingfors (RP 69/2007 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 10/2007 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om Europeiska skolan i Helsingfors

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

Denna lag innehåller bestämmelser om inrättande av Europeiska skolan i Helsingfors, om ordnande av utbildningen i skolan samt om skolans förvaltning och personal.

2 §

Inrättande av skolan

Genom denna lag inrättas Europeiska skolan i Helsingfors med staten som huvudman. Beslut om skolans elevantal och andra nödvändiga frågor med anknytning till utbildningen fattas av undervisningsministeriet.

3 §

Utbildningsuppgift

Skolan har i uppgift att erbjuda undervisning enligt läroplanerna för Europaskolorna i överensstämmelse med vad som bestäms i denna lag och med stöd av den.

Utbildningen kan utmynna i en europeisk studentexamen (European Baccalaureate). Bestämmelser om examen och hur den ordnas utfärdas särskilt.

2 kap.

Undervisning

4 §

Allmänna mål

Syftet med undervisningen är att erbjuda flexibla studiemöjligheter och möjligheter till mång-

sidig utveckling, mångsidigt lärande och utveckling av ett sunt självförtroende.

Utbildningen ska ordnas med beaktande av elevernas ålder och förutsättningar.

5 §

Undervisningens uppbyggnad

Utbildningen är indelad i en tvåårig förskola, en femårig primärnivå med inledande grundskoleundervisning och en sjuårig sekundärnivå med fortsatt grundskoleundervisning och gymnasieundervisning enligt vad undervisningsministeriet närmare bestämmer genom beslut.

Undervisningen meddelas på olika språkavdelningar. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om antalet språkavdelningar och deras undervisningsspråk.

Undervisningsgrupperna bildas utifrån årskurser. Undervisningen i olika årskurser kan ges i en och samma undervisningsgrupp, om det är ändamålsenligt med avseende på organiseringen av undervisningen. Bestämmelser om hur undervisningsgrupperna bildas och om gruppstorlek utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Undervisningens innehåll och läroplanen

Med undantag av förskolan omfattar undervisningen följande ämnen: modersmål, främmande språk, matematik, kemi, fysik, biologi, miljö- och naturkunskap, naturforskning, historia, geografi, ekonomikunskap, filosofi, religionskunskap, informationsteknik, bildkonst, musik och gymnastik. Föreskrifter om övriga läroämnen och elevhandledningen samt om de ämnesområden som undervisas i förskolan finns i läroplanen.

Målen och principerna, det centrala innehållet och timfördelningen när det gäller undervisningen i de olika läroämnena och elevhandledningen samt målen för elevvården och det effektiviserade stödet för lärandet anges i läroplanen. Läroplanen ska i tillämpliga delar utarbetas med beaktande av Europaskolornas läroplaner. Ut-

bildningsstyrelsen utarbetar och fastställer läroplanen.

7 §

Årlig undervisningsplan

Skolans direktion ska årligen innan läsåret startar utarbeta en på läroplanen baserad plan över läsårets undervisning.

8 §

Undervisningens offentlighet

Undervisning enligt denna lag är offentlig. Skolans rektor kan av grundad anledning begränsa rätten att följa undervisningen.

3 kap.

Ansökan och elevintagning

9 §

När kan skolgången inledas

Barn antas till förskolan tidigast det kalenderår då barnet fyller fyra år. Elever som antas till primärnivåns första klass ska på motsvarande sätt fylla sex år under kalenderåret.

10 §

Att ansöka om elevplats

Elevplats i skolan kan sökas tidigast det år då barnet fyller tre år.

Ansökan om elevplats ska gälla den språkavdelning som motsvarar barnets modersmål eller den språkavdelning som motsvarar barnets starkaste språk.

Om skolan inte har någon språkavdelning som motsvarar sökandens modersmål har han eller hon rätt att söka till en språkavdelning vars språk han eller hon kan studera på. Språkkunskaperna visas vid behov genom ett språkprov som skolan ordnar.

Den som söker till utbildningen efter den första årskursen på primärnivån ska uppvisa sitt senaste skolbetyg eller intyg över tidigare skolgång eller förskoleundervisning. Om den sökande inte kan uppvisa ett sådant betyg eller intyg ska han eller hon delta i skolans uttagningsprov.

Den direktion som avses i 31 § meddelar närmare föreskrifter om ansökningstider, språk- och uttagningsprov samt andra ansökningsförfaranden.

11 §

Elevintagning

Som elever till skolan antas i första hand barn till de anställda vid en i Finland placerad myndighet för Europeiska gemenskaperna som arbetar i Finland och till anställda vid den skola som avses i denna lag (*elevkategori 1*). Även andra barn (*elevkategori 2*) antas i mån av möjlighet, förutsatt att det inte kräver att nya undervisningsgrupper bildas.

Elever som antas till utbildningen efter förskolan ska i första hand placeras i den årskurs som motsvarar deras ålder. Om denna årskurs inte motsvarar elevens kunskaper och färdigheter, ska han eller hon placeras i en annan årskurs. Närmare bestämmelser om placeringen av elever utfärdas genom förordning av statsrådet.

Elevintagningen ska ske med iakttagande av jämlika urvalskriterier. Kriterierna fastställs av skolans direktion. Information om kriterierna ska finnas att tillgå på förhand.

Om en elev har deltagit i ett uttagningsprov enligt 10 § 4 mom. krävs för antagning att han eller hon klarat provet med godkänt resultat.

Skolans rektor ska fatta beslut om antagningen skriftligen.

4 kap.

Elevers rättigheter och skyldigheter

12 §

Rätten till undervisning

Den som blivit antagen som elev har rätt till undervisning enligt denna lag samt till tjänster som stödjer utbildningen enligt vad denna lag föreskriver.

Den som studerar på en språkavdelning som motsvarar modersmålet ska ha rätt till undervisning i modersmålet. Om skolan inte har en sådan språkavdelning ska den ordna undervisning i modersmålet i mån av möjlighet, dock så att elever i elevkategori 2 ska kunna få undervisning i modersmålet endast om det inte kräver att nya undervisningsgrupper bildas. Vid behov kan undervisningen ordnas som distansundervisning.

13 §

Begränsningar att studera ett ämne i vissa fall

En elev kan placeras i eller förflyttas till en annan språkavdelnings undervisningsgrupp i syfte att ordna undervisning i ett enskilt ämne, om detta är motiverat av skäl som har samband med undervisningen. Beslut om sådan placering eller förflyttning fattas av skolans rektor.

Rektorn får byta ut läroämnena och lärokurser som eleverna valt, om det är motiverat med avseende på en ändamålsenlig undervisning. Innan ett ämne eller en lärokurs byts ut ska utbildningsanordnaren ge elevernas vårdnadshavare tillfälle att bli hörda.

14 §

Rätten till en trygg studiemiljö samt ordningsstadgan

Eleven har rätt till en trygg studiemiljö.

Skolans direktion ska utarbeta en plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakass

serier samt verkställa planen och övervaka att den iakttas och genomförs.

Direktionen ska godkänna en ordningsstadga för skolan. Den kan innehålla sådana regler om de praktiska arrangemangen och ett korrekt uppförande som är nödvändiga för tryggheten och trivseln i skolan. Dessutom kan regler utfärdas om hur skolans egendom får hanteras och om hur man får vistas och röra sig i skolbyggnaden och på skolområdet.

15 §

Avgiftsfri undervisning och skolavgifter

Den undervisning som skolan meddelar enligt läroplanen är avgiftsfri för de elever som hör till kategori 1. Av eleverna i kategori 2 ska terminsavgift tas ut för undervisningen. Den avgiftsfria undervisningen innefattar inte måltider och skolskjutsar.

Avgifter för material och måltider får tas ut av eleverna.

Avgifterna enligt 1 och 2 mom. bestäms i tillämpliga delar med beaktande av vad lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) föreskriver om avgifter för offentligt rättsliga prestationer. Vid behov utfärdar undervisningsministeriet närmare bestämmelser genom förordning.

Om en avgift som tas ut av en elev enligt denna lag inte har betalats senast på förfalldagen får årlig dröjsmålsränta debiteras från förfalldagen i enlighet med räntelagen (633/1982).

Avgiften får utsökas utan dom eller beslut i enlighet med lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

16 §

Elevers skyldigheter

Eleven ska utföra sina uppgifter samvetsgrant och uppträda korrekt.

Eleven ska delta i undervisningen om han eller hon inte av särskilda skäl tillfälligt har fått befrielse.

5 kap.

Bedömning av eleverna samt framsteg i studierna

17 §

Bedömning av eleverna

Eleven och elevens vårdnadshavare ska tillräckligt ofta få information om hur elevens studier framskrider och om elevens arbete och uppförande. Syftet med elevbedömningen är att leda och sporra eleverna i deras studier och utveckla deras förutsättningar att bedöma sig själva.

Regler om bedömning av studieprestationerna, om de uppgifter som ska antecknas i betygen och om godkänt resultat i studierna fastställs i läroplanen, i tillämpliga delar med iakttagande av de bestämmelser som gäller för Europaskolorna.

Bedömningen och betygen ges på språket i elevens språkavdelning.

18 §

Uppflyttning från årskursen

En elev som blivit godkänd i sin årskurs uppflyttas till följande årskurs vid läsårets slut.

En elev som inte fått godkänt resultat i studierna i sin årskurs stannar kvar i årskursen. I så fall förfaller elevens prestationer i den årskursen. Om en elev som stannat kvar inte blir godkänd i den nypåbörjade årskursen förlorar han eller hon rätten att studera vid den skola som avses i denna lag. Skolans direktion kan av vägan- de skäl ge en sådan elev tillstånd att fortsätta studierna.

19 §

Att tillgodoräkna sig tidigare studier

Eleven kan få tillgodoräkna sig tidigare studieprestationer mot en del av studierna enligt läroplanen för sin årskurs. Beslutet om tillgodoräkning av studier fattas av skolans rektor.

Tillgodoräkning av studieprestationer ska sökas skriftligen hos skolans rektor. Till ansö-

kan ska bifogas intyg över de tidigare prestationerna. Direktionen utfärdar behövliga regler för ansökningen.

6 kap.

Stöd för lärandet

20 §

Elevvård

Elevvården avser att främja och upprätthålla elevens lärande, psykiska och fysiska hälsa och sociala välbefinnande samt understödjande verksamheter. Till elevvården hör elevvård i enlighet med läroplanen, och alla som arbetar i skolan ska bidra till den.

Skolan ska ha en elevvårdsgrupp tillsatt av den direktion som avses i 31 §. Gruppens uppgifter framgår av skolans instruktion enligt 36 §.

21 §

Effektiviserat stöd för lärandet

En inlärningsplan ska tas fram för de elever som behöver effektiviserat stöd för lärandet. Skolan ska i planen ange de stödformer som ordnas för att eleven ska nå målen i läroplanen. Inlärningsplanen ska tas fram i samverkan mellan eleven, elevens vårdnadshavare, de lärare som ansvarar för elevens undervisning och andra experter som behövs i sammanhanget.

Om det stöd för lärandet som avses i 1 mom. enligt elevvårdsgruppens bedömning inte är tillräckligt för att stödja elevens lärande ska ett beslut om särskilda stödinsatser och godkännande av en särskild läroplan för eleven fattas. Eleven erbjuds särskilda stödinsatser allt efter skolans resurser.

Beslutet i 2 mom. fattas av skolans rektor på ansökan av elevens vårdnadshavare. Den särskilda läroplanen tas fram av elevvårdsgruppen. Beslutet gäller för högst ett år åt gången.

7 kap.

Lärotider

22 §

Skolans lärotider

Skolans läsår omfattar 180 arbetsdagar. Närmare bestämmelser om när arbetet infaller under läsåret utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om undervisningen på grund av helgdagar som infaller på vardagar eller av tvingande skäl inte har kunnat ordnas dagar som ska vara arbetsdagar och om det inte går att nå målen enligt läroplanen på något annat sätt ska de förlorade arbetsdagarna arbetas in.

23 §

Elevens arbetsmängd

Elevens arbetsmängd får inte vara större än att han eller hon med beaktande av den tid som används för skolgång och hemuppgifter får tillräcklig tid för vila, rekreation och fritidsintressen.

Bestämmelser om omfattningen på den undervisning som meddelas eleverna per dag och per vecka samt om längden på lektionerna utfärdas genom förordning av statsrådet, i tillämpliga delar med beaktande av vad Europaskolornas styrelse har beslutat.

8 kap.

Disciplin

24 §

Disciplinära åtgärder

En elev som stör undervisningen eller i övrigt bryter mot ordningen i skolan eller gör sig skyldig till fusk kan ges högst två timmars kvarsittning eller en skriftlig varning. Om förseelsen är allvarlig eller om eleven fortsätter att uppföra sig olämpligt på angivet sätt efter att ha fått

kvarsittning eller en skriftlig varning, kan eleven avstängas för viss tid eller helt.

Läraren eller rektorn kan ålägga en elev som försummat sina hemuppgifter att efter skoldagens slut under högst en timme åt gången göra dessa under övervakning.

25 §

Förfarandet i disciplinärenden

Skriftligt beslut ska fattas om skriftliga varningar och avstängning av elev. Övriga åtgärder enligt 24 § ska registreras.

Beslut om skriftliga varningar och avstängning fattas av den direktions som avses i 31 §. Elevens lärare eller skolans rektor bestämmer om kvarsittning.

Innan det bestäms eller beslutas om en disciplinär åtgärd enligt 24 § 1 mom. ska den handling eller försummelse som lett till åtgärden preciseras, eleven höras och andra behövliga upplysningar skaffas. Dessutom ska elevens vårdnadshavare ges tillfälle att bli hörd innan beslut om skriftlig varning eller avstängning ges.

26 §

Verkställighet av avstängningsbeslut

Ett beslut om avstängning av en elev kan verkställas innan det har vunnit laga kraft, om eleven har uppfört sig så våldsamt eller hotfullt att säkerheten för en annan elev eller en person som arbetar i skolan eller i ett annat undervisningsutrymme blivit lidande eller allvarligt äventyrats och om det finns en uppenbar risk för att det våldsamma eller hotfulla uppförandet upprepas. Beslutet om verkställighet av ett icke lagakraftvunnet avstängningsbeslut och beslutet om den tidpunkt då verkställigheten inleds ska fattas samtidigt som beslutet om avstängning.

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. gäller i fråga om verkställighet av beslut om avstängning vad som bestäms i 31 § 1 och 2 mom. och 32 § i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

9 kap.

Utvärdering samt inspektioner av skolans verksamhet

27 §

Syftet med utvärderingen

Syftet med utvärdering av undervisningen är att säkerställa att syftet med denna lag nås och att stödja utveckling av utbildningen och förutsättningarna för lärande.

28 §

Skolans utvärderingsskyldighet

Skolan ska regelbundet utvärdera den utbildning den ger och bedöma dess verkningar. Utbildningsstyrelsen bestämmer vad som ska utvärderas och när detta ska ske. De viktigaste resultaten av utvärderingarna ska offentliggöras på det sätt som den direktions som avses i 31 § bestämmer.

29 §

Deltagande i utvärderingar och inspektioner

Skolan ska delta i de externa utvärderingar och inspektioner som undervisningsministeriet bestämmer.

10 kap.

Skolans förvaltning

30 §

Interna förvaltningsorgan

Skolans interna förvaltning sköts av skolans rektor och, på det sätt som föreskrivs i den instruktion som avses i 36 §, av skolans direktions.

31 §

Skolans direktion

Skolans direktion tillsätts av utbildningsstyrelsen för högst fyra år åt gången. Direktionen ska ha en ordförande, en vice ordförande och högst åtta andra ledamöter. De ska alla ha en personlig ersättare.

Åtminstone eleverna, lärarna och den övriga personalen, elevernas vårdnadshavare, statsförvaltningen och Europaskolornas nationella inspektörer ska vara representerade i direktionen. Elevledamoten ska vara minst 15 år gammal och hans eller hennes mandattid kan vara en annan än de övriga ledamöternas.

Närmare bestämmelser om direktionens sammansättning och tillsättning samt om behandlingen av ärenden i direktionen utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Direktionens uppgifter

Direktionen svarar förutom för sina övriga uppgifter enligt denna lag dessutom för ordnande och utveckling av undervisningen. Närmare föreskrifter om direktionens uppgifter finns i den instruktion som avses i 36 §.

33 §

Rektor

Skolan ska ha en rektor utnämnd av utbildningsstyrelsen. Bestämmelser om rektorns behörighetsvillkor utfärdas genom förordning av statsrådet.

34 §

Rektorns uppgifter

Rektorn leder skolans verksamhet samt ansvarar för att skolans uppgifter fullgörs effektivt och så att de håller hög klass samt sköter sina öv-

riga uppgifter enligt denna lag. Närmare föreskrifter om rektorns uppgifter finns i den instruktion som avses i 36 §.

35 §

Elevkår

Skolan ska ha en elevkår som består av skolans elever. Elevkåren ska främja samarbetet mellan eleverna samt skolarbetet.

36 §

Skolans instruktion

Skolans instruktion innehåller närmare föreskrifter om de allmänna grunderna för ordnande av undervisningen, om förvaltningen, om de olika organens uppgifter och befogenheter, om elevkårens verksamhet och om andra frågor som behöver regleras. Instruktionen ska godkännas av utbildningsstyrelsen.

11 kap.

Skolans personal

37 §

De anställda

Skolan ska ha lärare och andra anställda som behövs för skolans verksamhet. De anställda står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till staten.

Rektorn utnämner eller anställer lärarna och den övriga personalen. Lärare som utnämns tills vidare eller för minst ett år utnämns dock av direktionen.

38 §

Behörighetsvillkor för undervisningspersonalen

Bestämmelser om behörighetsvillkoren för undervisningspersonalen utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 kap.

Särskilda bestämmelser

39 §

Fullgörande av läroplikten

Barn som är läropliktiga i Finland anses fullgöra sin läroplikt om de studerar i den skola som avses i denna lag. Läroplikten anses vara fullgjord när eleven har fått betyg efter sekundärnivåns fjärde årskurs.

Om skolan antar någon som är läropliktig i Finland ska skolans rektor meddela detta till den kommun där den läropliktige är bosatt.

40 §

Understöd och donationer

Skolan får ta emot understöd och donationer för sin verksamhet.

41 §

Tystnadsplikt

Ledamöterna i de organ som svarar för anordnandet av utbildning, rektorn, skolans undervisningspersonal och övriga anställda och personer som deltar i undervisningspraktik får inte olovligt för utomstående röja vad de vid skötseln av uppgifter som gäller utbildningen har fått veta om elevernas, den i denna lag avsedda personalens eller familjemedlemmars personliga förhållanden och ekonomiska ställning.

Utan hinder av 1 mom. eller vad som särskilt bestäms om tystnadsplikt får de personer som avses i 1 mom. samt de personer som svarar för elevvården ge varandra och de myndigheter som svarar för utbildningen de uppgifter som är nödvändiga för att utbildningen ska kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt.

13 kap.

Ändringssökande

42 §

Rättelseyrkande

Beslut enligt denna lag som gäller elever får inte överklagas genom besvär. Den som är missnöjd med ett beslut kan yrka rättelse hos direktionen.

Rättelseyrkandet ska göras skriftligen inom fjorton dagar från delfåendet av beslutet. I fråga om behandlingen av yrkandet gäller förvaltningslagen (434/2003).

43 §

Besvär

Den som är missnöjd med ett beslut som direktionen gett med anledning av ett rättelseyrkande eller av någon annan orsak får överklaga beslutet genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

14 kap.

Ikraftträdandebestämmelser

44 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Undervisningsministeriet tillsätter direktionen och utnämner rektorn när detta sker första gången.

45 §

Övergångsbestämmelse

Elever i kategori 2 kan antas till skolan tidigast från början av det läsår som inleds 2010.

Helsingfors den 11 december 2007